

Nie uda się pominąć środowiskowych uwarunkowań

03 czerwca 2016 | Prawo w biznesie | Tomasz Srokosz

Przedsiębiorca, który planuje budowę zakładu produkcyjnego lub zakładu usługowego np. stacji kontroli pojazdów, jest zobowiązany dokonać analizy tego przedsięwzięcia pod kątem jego oddziaływania na środowisko.

Kwestie środowiskowe są przedmiotem kilku regulacji prawnych. Tym razem o jednej z nich, mającej już na etapie pozwolenia na budowę wpływ na decyzje inwestora.

Przedmiotem regulacji ustawy z 3 października 2008 r. o „udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” (dalej: ustawa), zgodnie z jej art. 1. są m.in. zasady i tryb postępowania w sprawach ocen oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć. Ustawa ta może warunkować wydanie pozwolenia na budowę, bowiem zgodnie z art. 32 prawa budowlanego pozwolenie takie może być wydane po uprzednim przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, jeżeli jest ona wymagana przepisami tej ustawy. Nie zwalnia to oczywiście inwestora z wymaganych przepisami szczególnymi, pozwoleń, uzgodnień lub opinii innych organów.

Zamierzenie i ingerencja

Zgodnie ze słownikiem ustawy przez przedsięwzięcie rozumie się zamierzenie budowlane lub inną ingerencję w środowisko polegającą na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu. Przedsięwzięcia powiązane technologicznie kwalifikuje się jako jedno przedsięwzięcie, nawet jeżeli są realizowane przez różne podmioty. Dalej ustawodawca wyjaśnia pojęcie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, które obejmuje w szczególności:

- weryfikację raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- uzyskanie wymaganych ustawą opinii i uzgodnień,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Z kolei raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko jest przygotowywany w postępowaniach w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w których ustawodawca przewiduje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania. Do takich należą przedsięwzięcia, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (art. 59 ustawy).

Z mocy prawa

W przypadku przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko ocena jest stałym elementem postępowania, raport przygotowywany jest z mocy ustawy. Natomiast art. 63 ustawy przewiduje rozwiązanie pozwalające inwestorowi na zwrócenie się do organu właściwego do prowadzenia postępowania w sprawie wydania decyzji z wnioskiem o określenie zakresu raportu. Organ określa zakres raportu w drodze postanowienia na podstawie danych zawartych w karcie informacyjnej przedsięwzięcia (jest to dokument zawierający podstawowe informacje o planowanym przedsięwzięciu). Obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, jest nakładany przez organ jeżeli po analizie

ustawowych przesłanek organ uzna taki obowiązek za uzasadniony. Ustawa przewiduje również obowiązek przygotowania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.

Co w raporcie

Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać liczne informacje o planowanej inwestycji oraz jej oddziaływaniu. Do najbardziej oczywistych należy zaliczyć:

- opis planowanego przedsięwzięcia;
- opis elementów przyrodniczych środowiska objętych zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko;
- opis istniejących w sąsiedztwie lub w bezpośrednim zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia zabytków chronionych na podstawie przepisów o ochronie zabytków;
- opis przewidywanych skutków dla środowiska w przypadku niepodejmowania przedsięwzięcia;
- określenie przewidywanego oddziaływania na środowisko analizowanych wariantów, w tym również w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, a także możliwego transgranicznego oddziaływania na środowisko, a w przypadku drogi w transeuropejskiej sieci drogowej określenie także wpływu planowanej drogi na bezpieczeństwo ruchu drogowego;
- uzasadnienie proponowanego przez wnioskodawcę wariantu, ze wskazaniem jego oddziaływania na środowisko, w szczególności na: ludzi, rośliny, zwierzęta, grzyby i siedliska przyrodnicze, wodę i powietrze, powierzchnię ziemi, z uwzględnieniem ruchów masowych ziemi, klimat i krajobraz,
- opis przewidywanych znaczących oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na środowisko, obejmujący bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-, średnio- i długoterminowe, stałe i chwilowe oddziaływania na środowisko;
- opis przewidywanych działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;
- wskazanie, czy dla planowanego przedsięwzięcia jest konieczne ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania w rozumieniu przepisów Prawa ochrony środowiska, oraz określenie granic takiego obszaru, ograniczeń w zakresie przeznaczenia terenu, wymagań technicznych dotyczących obiektów budowlanych i sposobów korzystania z nich; nie dotyczy to przedsięwzięć polegających na budowie drogi krajowej;
- przedstawienie propozycji monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na etapie jego budowy i eksploatacji lub użytkowania, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Inny wariant lub odmowa

Po przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, biorąc pod uwagę m.in. ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Co istotne zgodnie z art. 81 ustawy, jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany przez wnioskodawcę, organ właściwy, za zgodą wnioskodawcy, wskazuje w decyzji wariant dopuszczony do realizacji lub, w razie braku zgody wnioskodawcy, odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia.

Zawartość decyzji

Z kolei decyzja pozytywna zawierać będzie m.in.:

- rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia,
- warunki wykorzystywania terenu w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich,
- wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w projekcie budowlanym,

- wymogi w zakresie ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których przeprowadzono postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Konieczne dodatkowe działania

Natomiast w przypadku, gdy z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika potrzeba:

- wykonania kompensacji przyrodniczej - stwierdza konieczność wykonania tej kompensacji,
- zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - nakłada obowiązek tych działań;
- w przypadku, o którym mowa w art. 135 ust. 1 prawa ochrony środowiska - stwierdza konieczność utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania.

Autor jest radcą prawnym, partnerem w kancelarii KSP Legal & Tax Advice

Rzeczpospolita

© © Wszystkie prawa zastrzeżone